

ХУЛОСАИ

Муассисаи давлатии таълимии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав ба диссертатсияи унвонҷӯи кафедраи методикаи таълими ибтидоӣ Изатулоева Холида Исматовна дар мавзӯи «Рушди фаъолияти мустақилона ва қобилияти эҷодии донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таълим» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот

Изатулоева Холида Исматовна 07.10.1975 дар шаҳри Бохтар дар оилаи зиёӣ ба дунё омадааст. Соли 2001 Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусравро бо дипломи хуб хатм намудааст. Аз соли 2009 фаъолияти худро ба ҳайси омӯзгор дар кафедраи методикаи таълимӣ ибтидоии ДДБ ба номи Носири Хусрав оғоз намуда то инҷониб дар кафедраи методикаи таълимӣ ибтидоии ДДБ ба номи Носири Хусрав фаъолият карда истодааст.

Изатулоева Холида Исматовна унвонҷӯи кафедраи методикаи таълимӣ ибтидоии ДДБ ба номи Носири Хусрав буда, имтиҳонҳои минимумро аз фанни таърих ва фалсафа – “хуб”, забони англисӣ – “хуб” ва аз педагогика бо баҳои “аъло” супоридааст.

Рохбари илмӣ: доктори илмҳои педагогӣ, Холназаров С.

Диссертатсияи Изатулоева Х.И. дар ҷаласаи васеи кафедраҳои педагогика ва методикаи таълими ибтидоӣ муҳокима гардида, сипас барои муҳокима дар ҷаласаи ғайринавбатии шурои олимони факултети педагогика ва варзиши ДДБ ба номи Носири Хусрав пешниҳод гардидааст. (Суратҷаласаи ғайринавбатии шурои олимони факултети педагогика ва варзиши Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз 08.06.2022. №1).

Диссертатсияи мазкур мубрам ва ба талаботи замон мувофиқ буда, дар шароити муосир ба таври мақсаднок ва босифату самарабахш ба роҳ мондан ва муайян кардани шартҳои асосӣ ва воситаҳои педагогии рушди қобилияти эҷодӣ ва фаъолияти мустақилонаи донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таълим муҳим арзёбӣ мешавад.

Муҳаққиқ бо дарназардошти таҳқиқот ва фарзияи пешниҳодгардида вазифаҳои зеринро иҷро кардааст:

- проблемаи омода кардани омӯзгорони болаёқат дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ тавассути роҳандозии сифати баланди таҳсил, сафарбар шудани донишҷӯён ба кори фаъоли мустақилона ва дарёфти чораҳои рушди эҷодӣ ва зехнӣ роҳандозӣ гардад;

- фаъолияти мустақилонаи донишҷӯ-омӯзгори оянда ба ташаббус ва азбар кардани донишу маълумотҳои илмӣ ва назариявӣ тақвият намуда, маҳорати мустақили омӯзишӣ ва таҳлилиро (қор қардан бо адабиёти илмӣ, лаёқати мушоҳида қарда тавоништан, арзёбии интиқодӣ, таҳлили мантиқӣ) дар партави зуҳури қобилияти эҷодӣ, синтез, тасниф, муқоиса ва типологияи масъала ва маводҳои мавҷуда таъмин созад.

Мақсад, объект, предмет ва фарзияи таҳқиқот зарурати ҳалли вазифаҳои зеринро муайян қарданд:

- таҳлили амиқ ва ҳамаҷонибаи масъалаи кори мустақилонаи донишҷӯёни самти педагогӣ дар шароити низоми кредитии таҳсил;

- омӯзиш ва таҳлили адабиёти илмӣ дар доираи мавзӯи таҳқиқот;

- ташкил ва гузаронидани озмоиши қаблӣ дар байни донишҷӯёни самти омӯзгории макотиби олии дар робита бо низоми кредитии таҳсил ва вазъи фаъолияти мустақилонаи муҳассилин;

- таҳлил ва натиҷагирӣ аз раванди озмоиш, ҷамъбаст ва хулосаҳо дар доираи таблитсаҳо, диаграммаҳо ва тавсифҳо;

- ба танзим даровардани мавод ва натиҷаҳои ба дастмада, пешниҳоди тавсияҳо ва андешаҳо бобати тақвият бахшидан ба омодагии омӯзгорони оянда дар робита ба низоми кредитии таҳсил ва фаъолгардонии кори мустақилонаи муҳассилин.

Навгони илмии таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки:

1. Дар заминаи таҳқиқоти ҳамаҷонибаи консепсияҳои мавҷудаи педагогӣ-психологӣ моҳият ва мафҳуми «фаъолияти мустақили донишҷӯ-омӯзгори оянда» дар вазъи низоми кредитии таҳсил чун омилҳои пешбарандаи ташаккули қобилияти эҷодӣ мавриди баррасӣ ва тавзеҳу тавсеа гардид. Аз ҷумла, собит қарда шудааст:

- вазифа, мазмун ва мундариҷаи рушди фаъолияти мустақили муҳассилини самти педагогии макотиби олии дар ташаккули қобилияти эҷодии омӯзгорони оянда ҳамчун раванди гуногунҷабҳаи педагогӣ-психологӣ дар вазъи низоми кредитии таълим;

– муҳимияти ташаббускорӣ, худомӯзӣ ва худтакмилёбии омӯзгори оянда дар раванди омодагии касбӣ дар заминаи фаъолмандии таълимӣ-омӯзишӣ, маърифатӣ-зеҳнӣ ва инфиродии пажухишӣ;

– баррасии омилҳои босамари пешбурди кори мустақилона дар робита бо ташаккули қобилияти эҷодии омӯзгори оянда (чанбаи назариявӣ-методологӣ; маҳсули эҷодӣ; шахсияти омӯзгори эҷодкор; муҳити эҷодӣ);

– асоснокии истифода аз технологияи иттилоотӣ дар раванди фаъолмандшавии нерӯи маърифатӣ-зеҳнии донишҷӯён, идоракунии бонизомии фаъолияти ақлӣ ва фикрӣ дар ташаккули маҳорат ва малакаи касбии омӯзгори оянда.

2. Коркард ва пешниҳоди меёрҳо бобати ташкили бонизомии фаъолияти мустақили донишҷӯ дар вазъи низомии кредитии таҳсил (омодагии донишҷӯ ба кори мустақилона; мавҷудият ва дастрас будани маводи таълимӣ-методӣ, маълумотӣ-иттилоотӣ; ёрии машваратӣ).

3. Муайян кардани шаклу намудҳои босамари фаъолгардонии худомӯзӣ, худтакмилёбии донишҷӯён дар вазъи низомии кредитии таълим ва раванди озмоиши таҷрибавӣ (санҷиш ва тафтиши сифати консепт кардан; санҷиши тестӣ; семинари гурӯҳӣ; мубоҳиса ва баррасии масъалаҳои илмӣ-метод).

4. Коркарди технологияи ташаккули қобилияти эҷодии донишҷӯ-омӯзгори оянда дар шароити низомии кредитии таҳсил бо дарназардошти мазмун ва мундариҷаи асноду далелҳо, кор бо сарчашмаҳои илмӣ, педагогӣ ва методӣ психологӣ дар вазъи пажухиш ва худомӯзии мустақилона.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот дар ҳали масъалаи муҳими илмӣ-амалӣ дар партави коркарди асосҳои бунёдии рушди фаъолияти мустақили донишҷӯён-омӯзгорони оянда дар ташаккули қобилияти эҷодии онҳо маҳсуб меёбад. Аз ҷумла, мушаххас шудани вазифа, моҳият ва сохтор, қонуниятҳо ва принципҳо, татбиқи амалии унсурҳои номбурда дар вазъи низомии кредитии таҳсил. Ҳамзамон дар рисола коркарди меёрҳо ва нишондиҳандаҳои фаъолмандии муҳассилин дар раванди санҷиши озмоишӣ пешниҳод гардида, амсила ва технологияи ташкили бонизомии кори мустақилонаи омӯзгорони оянда мурағаб карда шуд, ки дар мавриди дарки моҳият ва сохтори рушди қобилияти эҷодии онҳо, тақмили раванди низомии кредитии таълим ва омодашавии мутахассисони соҳибкасб мусоидат хоҳад кард.

Аҳамияти амалии таҳқиқот аз он иборат аст, ки натиҷаҳои ба дастмада дар робита бо таҳқиқи асосҳои назариявӣ ва методологии проблемаи пажухиш, амсила ва технологияи пешниҳодшуда, натиҷагирӣ аз санҷиши озмоишӣ бо тақя ба асосҳои низомии кредитии таълим ба ҳали босамар ва

пурмахсули рушди фаъолияти мустақили донишчӯён-омӯзгорони оянда дар ташаккули қобилияти эҷодии онҳо мусоидат мекунад.

Татбиқи тавсияҳои амалӣ имкон мебахшад, ки сифати таълим ва донишандӯзии муҳассилин дар вазъи низоми кредитии таҳсил беҳтар гардида, тартиб ва равиши худомӯзӣ ва худтакмилёбии омӯзгорони оянда муназзамтар шавад. Бо дарназардошти натиҷаҳои таҳқиқоти мазкур корҳои минбаъдаи илмӣ дар самти коркарди роҳи усули рушди инфиродӣ-шахсии донишчӯёни риштаҳои гуногуни макотиби олии педагогӣ роҳандозӣ гардад.

Хулоса, таҳқиқот ва натиҷаҳои бадастомада ба муайян кардани шароити низоми кредитии таҳсил, истифода аз технология ва ташкили бонизоми фаъолияти мустақилонаи донишчӯён, муҳимият ва зарурияти вақти ба кори худомӯзӣ ва худтакмилёбии назариявии муҳассилин ҷудо шудани соатҳои таълимиро чун омили барҷастаи рушди маърифатӣ зеҳнии онҳо мешуморем. Дар ин самт технологияи ташкили бонизоми кори мустақилонаи рукни асосии раванди асосии таҳсил арзёбӣ мегардад.

Инчунин, маводи ба даст омада ва хулосаҳои таҳқиқот метавонанд ҳангоми супоришҳои кори мустақилона, маърузаҳо, курсҳои махсус, семинарҳо барои донишчӯён - омӯзгорони оянда мавриди истифода қарор бигирад.

Натиҷаи корҳои озмоишӣ дар анҷоми ҳар як марҳила таҳлилу ҷамъбасти гардида, автореферрат мазмуни мухтасари диссертатсияро ифода мекунад. Мақолаҳои зерини дар нашрияҳои илмӣ тақризшаванда ҷопнамудаи унвонҷӯ пурра мазмуни рисолаҳои илмӣ мекунад:

[1-М]. *Изатулоева, Х. И.* Меъёри баҳо дар таҳсилоти кредитӣ: Дастури таълимӣ [Матн] / Х.И. Изатулоева, Ш. Ҳасанов. – Қўрғон-Теппа, 2013. – 16 с.

[2-М]. *Изатулоева, Х. И.* Меъёри ҳоли ҳавсмандии донишҷӯ дар таҳсилоти кредитӣ [Матн] / Х.И. Изатулоева, А.Г. Хайров // Паёми Донишгоҳи омӯзгорӣ. – 2015. – №2. – С. 95-99. – ISSN 2219-5408.

[3-М]. *Изатулоева, Х. И.* Намунаи силабус барои гузаронидани соатҳои тарбиявӣ дар шароити таҳсилоти кредитӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон. [Матн] / Х.И. Изатулоева, А.Г. Хайров, Ш. Ҳасанов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – 2015. – №3/11(186). – С. 232-237. – ISSN 2074-1847.

[4-М]. *Изатулоева, Х. И.* Комплекси таълимӣ-методӣ яке аз талаботи таҳсилоти кредитӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Х.И. Изатулоева // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – 2015. – №3/9(184). – С. 209-216. – ISSN 2074-1847.

[5-М]. *Изатулоева, Х. И.* Истифодаи КМРО дар раванди таҷрибаомӯзии омӯзгорӣ барои дараҷаи бакалавр ҳангоми тадқиқи низоми кредитии таҳсилот [Матн] / Х.И. Изатулоева // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – 2016. – №3/4(205). – С. 240-243. – ISSN 2074-1847.

[6-М]. *Изатулоева, Х. И.* Роҳандозии дурусти дарсҳои КМРО яке аз талаботҳои таҳсилоти кредитӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Х.И. Изатулоева // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – 2016. – №3/2(202). – С. 161-165. – ISSN 2074-1847.

[7-М]. *Изатулоева, Х. И.* Педагогические условия становления и развития творческих умений студентов в процессе самостоятельной работы в группах кредитной системой обучения [Текст] / Х.И. Изатулоева // Вестник Таджикского государственного университета. – 2016. – №3/2(194). – С. 288-291. – ISSN 2074-1847.

[8-М]. *Изатулоева, Х. И.* Гуманистический и синергетический подходы определяющие воздействие на содержание и направленность процесса становления и развития творческой самостоятельности будущих учителей [Текст] / Х.И. Изатулоева // Вестник Таджикского государственного университета. – 2016. – №3/2(198). – С. 255-260. – ISSN 2074-1847.

[9-М]. *Изатулоева, Х. И.* Ташкили машғулиятҳои мустақилона – омили рушди қобилияти эҷодии донишҷӯён [Матн] / Х.И. Изатулоева // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. – 2021. – №1/2(81). – С. 108-111. – ISSN 2663-5534.

[10-М]. *Изатулоева Х.И.* Рушди ғайрифаъолияти мустақилонаи донишҷӯён асоси баландшавии сифати дониш дар шароити низоми кредитии таҳсил [Матн] / Х.И. Изатулоева // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. – 2022. – №1(95). – С. 97-104. – ISSN 2663-5534.

Бо дарназардошти ҳулосаҳои муқарризон ва иштирокчиён ҷаласаи ғайринавбатии шурои олимони факултети педагогика ва вариши Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав

Қ А Р О Р К А Р Д:

1. Диссертатсияи илмии унвонҷӯи кафедраи методикаи таълимӣ ибтидоии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав Изатулоева Холида Исматовна дар мавзӯи «Рушди фаъолияти мустақилона ва қобилияти эҷодии донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таълим» кори илмии мустақилона баанҷомрасида ҳисоб карда шавад, ки дар он муаллиф ба ҳалли вазифаҳои дар назди таҳқиқот гузошташуда ноил шудааст.

2. Диссертатсияи илмии унвонҷӯи кафедраи методикаи таълимӣ ибтидоии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав Изатулоева Холида Исматовна дар мавзӯи «Рушди фаъолияти мустақилона ва қобилияти

эҷодии донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таълим» ба талаботи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот ҷавобгӯ аст.

3. Диссертатсияи унвонҷӯи кафедраи методикаи таълимӣ ибтидоии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав Изатулоева Холида Исматовна дар мавзӯи «Рушди фаъолияти мустақилона ва қобилияти эҷодии донишҷӯён дар шароити низоми кредитии таълим» барои Ҳимоя дар шӯрои муштараки диссертатсионии 6D.ҚОА-022 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Академияи таҳсилоти Тоҷикистон пешниҳод карда шавад.

Хулоса аз ҷониби котиби ҷаласаи шӯрои олимони факултети педагогика ва варзиши ДДБ ба номи Носири Хусрав, номзади илмҳои педагогӣ Каримова М.М. мураттаб шуда, дар ҷаласаи ғайринавбатии шӯрои олимони факултети педагогика ва варзиши ДДБ ба номи Носири Хусрав аз 8 июни соли 2022, протоколи №1 қабул карда шудааст.

Дар ҷаласа 27 нафар иштирок доштанд. Натиҷаҳои овоздиҳӣ: “Тарафдор” - 27 нафар, “Зид” - нест, “Бетараф” - нест. Қарор яқдилона қабул карда шуд.

Раиси ҷаласа, раиси шӯрои олимони факултети педагогика ва варзиши ДДБ ба номи Носири Хусрав, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

Гулов Қ.М.

Муқарризон:

доктори илмҳои педагогӣ, профессор

Сатторов А.Э.

номзади илмҳои педагогӣ

Ҳасанов Ш.Р.

Котиби ҷаласа, н.и.п.

Каримова М.М.

Маълумот барои тамос:

735140, Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Хатлон, ш. Бохтар, к. Айни 67, ДДБ ба номи Носири Хусрав, кафедраи педагогика.

Имзои Гулов Қ.М., Сатторов А.Э. ва Каримова М.М.-ро тасдиқ менамоям.

Сардори шӯбаи кадрҳо ва корҳои махсус

Шукурзод Ҷ. А.

